

Motion till riksdagen

1986/87:Jo414

Arne Andersson i Ljung m. fl. (m)

Stödet till yrkesfisket

Svensk fiskerinäring har betydelse för folkförsörjningen, beredskapen och sysselsättningen vid kust och i skärgård. Med sitt kunnande och sin erfarenhet skapar fiskets folk trygghet för dem som vistas vid havet för rekreation. För att bibehålla och utveckla ett livskraftigt svenskt fiske krävs att en acceptabel och stabil lönsamhet erhålls. Det normprissystem som tillkom genom riksdagsbeslutet 1978 och som nu fungerat under ett antal år behöver ses över. En större del av tillgängliga medel används för annat än stöd till fisket t. ex. för försöksverksamhet med fördröjd utsättning av lax. En ökad lönsamhet för sill- och strömmingsfisket bör eftersträvas eftersom vi har stora outnyttjade fiskekvoter av dessa fiskslag. För närvarande minskar detta fiske till förmån för det lönsammare torskfisket. Detta är bekymmersamt eftersom torsken hotas av överfiskning. Större insatser behöver också göras för att öka fisket efter arter som Sverige importerar, såsom plattfisk och skaldjur.

Beståndsvård

Fisketillgångarna i hav, sjöar och vattendrag är en förnybar resurs som rätt skött kan ge betydligt större avkastning än i dag. Genom att tillskapa skydd för olika fiskarter vid reproduktionen kan bestånden förbättras. Ett exempel är skyddet för den reproducerande sillen på Knolls grund i svensk zon i Östersjön. Det rovfiske som pågår i den s. k. vita zonen öster om Gotland är ett exempel på motsatsen. Den södra delen av detta område är troligen det viktigaste reproduktionsområdet för torsk i hela Östersjön. En beräkning som har gjorts av Sveriges Fiskares Riksförbund över gjorda uttag visar att enbart EG-båtarnas fiske uppgick till 94 000 ton under 1985. Fisket pågår under ett par månader på våren då torsken samlas i stora mängder för att lägga sin rom. Detta understryker områdets värde för svenskt fiske och dess stora betydelse för torskbestånden i Östersjön. Området är också ett viktigt uppväxtområde för lax. Det är viktigt att rovfisket hejdas. En snar lösning av gränsdragningen mellan Sverige och Sovjetunionen på ett för oss tillfredsställande sätt är angelägen.

Fiskeflottan

Mot. 1986/87

Jo414

Svenskt fiske förfogar i dag över ca 500 fiskeskepp – båtar som är större än 4×12 meter. Många av dessa är gamla och utgör ingen bra arbetsmiljö. En del är i sådant skick att de är värda att moderniseras för att bli bättre och effektivare. Under de senaste månaderna har ett antal av de modernaste fiskeskeppen sålts till utlandet. Detta kan vara ett tecken på osäkerheten inför framtiden. Utöver fiskeskeppen finns ett ganska stort antal mindre båtar, förmodligen mer än 1 000 till antalet. Den övervägande delen är i god kondition.

Sverige har med sin långa kust och tillgång på fiskevatten behov av en utökning av sin fiskeflotta. Det är därför angeläget att fiskeflottan utökas och moderniseras. Lönsamheten i fisket medger inte att investeringar och kostnadskrävande renoveringar görs. För att underlätta stora investeringar har hittills s. k. fiskerilån på förmånliga villkor kunnat erhållas. Kostnaderna har ökat kraftigt och lånebeloppet har inte räknats upp sedan 1978. Vi föreslår därför att lånebeloppet under anslaget E 7 Lån till fiskerinäringen räknas upp med 15 milj. kr. till 50 milj. kr.

Handelsvillkor

I handelsavtalet mellan Sverige och EG råder det obalans i villkoren mellan export och import av fiskeprodukter. Den dåvarande socialdemokratiska regeringen medgav 1972 – mer eller mindre av misstag – EG en införelavgiftsfri export av fiskeprodukter till Sverige utan att få motsvarande kompensation härför.

I det frihandelsavtal Sverige ingick med Grönland 1985 när Grönland lämnade EG ingick också denna obalans. Denna innebär att svenskt fiske och fiskberedningsindustri har konkurrensnackdelar gentemot EG:s. Det är angeläget att ansträngningar görs för att handeln med fisk och fiskprodukter mellan i första hand EG och Sverige skall ske på lika villkor. Detta bör ges regeringen till känna.

Riksdagen biföll regeringens proposition 1985/86:153 vilken innebär att Sverige gav EG fiskerättigheter i Östersjön mot att EG beviljade oss viss tullfrihet för fisk och fiskkonserver. Tullåttnaderna för svensk fisk och fiskprodukter har praktiskt taget uteblivit. Detta framgår av en utredning som kommer skollégium gjort. EG:s rätt att fiska i svensk zon har utnyttjats medan Sveriges utbyte av avtalet inte varit tillfredsställande. Enligt vår uppfattning bör svenska fiskekvoter förbehållas svenska fiskare, eller i viss mån användas i utbyte mot fiskerättigheter i annat vatten.

Fiskeövervakning

Kustbevakningen har erhållit förstärkning för att bl. a. kunna övervaka fisket i den svenska Östersjözonen. Övervakningen av svensk fiskezon skall bedrivas med stor skärpa. Det får inte förekomma att främmande fiskefartyg som påträffas i svensk zon utan licens inte föranleder annat än en rapport till fiskeristyrelsen. Svenska båtar har i motsvarande situation fått betala dryga

böter. Kontrollen av främmande fiskefartyg måste innefatta en kontroll av den totala fångsten, inte endast det kvoterade fiskeslaget.

Mot. 1986/87
Jo414

Miljön

Vattenmiljön är avgörande för fiskenäringens framtid. I dag är 20 000 sjöar i Sverige försurade och tomma på liv. Stora områden i havet består av s. k. svavelvätebottnar där fisken inte kan leva. Därför måste kraftåtgärder till för att minska utsläppen i luft och vatten. Våra förslag till åtgärder med anledning av detta återfinns i motion 1986/87:Jo704. Om resultatet skall bli bra måste ett brett samarbete ske mellan såväl Östersjöstaterna som mellan länderna runt Nordsjön.

Särskild vaksamhet bör ägnas åt de fisksjukdomar som under senare tid ökat i de naturreproducerande laxälvarna. Detta är inte speciellt för Sverige utan förekommer även på andra håll, t. ex. på norska västkusten. Där anses det att sjukdomarna spritt sig från fiskodlingar. Det är nödvändigt att effektivare övervakning av hälsotillståndet i fiskodlingar kommer till stånd, annars hotas både odlad och naturreproducerad lax. Kan inte sjukdomsläget kontrolleras måste det övervägas om inte fiskodling vid de laxreproducerande älvarna bör förbjudas.

Insjöfisket

Insjöfisket ägnas inte tillräcklig uppmärksamhet. Där finns en stor outnyttjad tillgång som både yrkesfiskare och fritidsfiskare kan tillgodogöra sig. Genom att låta yrkesfiskare få tillgång till fiskevatten i insjöar – i första hand vatten som ägs av stat eller kommuner – kan en bra fiskevård bedrivas. Det skapar goda fiskbestånd, och genom upplåtande av fiskerättigheter mot fiskekort kan sportfiskare ges utökade möjligheter att utöva sin fritidssysselsättning. Insjöfiskarnas antal, vilket uppgår till knappt 300, skulle utan vidare kunna fördubblas.

Hemställan

Med anledning av vad som i motionen anförts hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om bättre lönsamhet för fisket,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om gränsdragningen i Östersjön och fiskeövervakningen av svensk fiskezon,
3. att riksdagen beslutar att till anslaget E 7 Lån till fiskerinäringen anslå 50 000 kr.,
4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om att handeln med i första hand EG med fisk och fiskprodukter bör ske på lika villkor, samt
5. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om yrkesfisket i insjöarna.

Stockholm den 26 januari 1987

Mot. 1986/87

Jo-14

Arne Andersson (m)

i Ljung

Sven Eric Lorentzon (m)

Ivar Virgin (m)

Ingvar Eriksson (m)

Bertil Danielsson (m)

Göthe Knutson (m)

Arne Svensson (m)

Jens Eriksson (m)

Ingrid Hemmingsson (m)

Mona Saint Cyr (m)

Hans Dau (m)

Sven Munke (m)

Karl-Gösta Svenson (m)